

ศึกษาการขยายพันธุ์กล้วยไม้ลูกผสมประเภทแวนดาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
(Propagation of Vanda hybrids by Tissue Culture)

ผู้ดำเนินงาน สุปิ่น ไม้คัดจันทร์^{1/} วิภาดา ทองทักษิณ^{2/}
ดวงพร อมัตริตันนะ^{2/}

บทคัดย่อ

การขยายพันธุ์กล้วยไม้ลูกผสมประเภทแวนดาโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชิงทราย ระหว่างปี 2549-2552 รวม 4 ปี โดยเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อส่วนตาข้างจากหน่ออ่อนของแวนดาลูกผสมพันธุ์เหลืองสุริย และลุมพินีเรด ในอาหาร 3 สูตรได้แก่ Modified Murashige and Skoog (MMS) ที่เติม BA 1 มก./ล. NAA 0.1 มก./ล. และน้ำตาลทราย 10 ก./ล. สูตร Modified Murashige and Skoog (Huag, 1984) และสูตร Modified Vacin and Went (Chaturvedi, 1986) เพื่อชักนำให้เกิดโปรโตคอร์ัม หลังเลี้ยงเป็นเวลา 8 สัปดาห์ พบว่าอาหารสูตร Modified Murashige and Skoog (MMS) ที่เติม BA 1 มก./ล. NAA 0.1 มก./ล. และน้ำตาลทราย 10 ก./ล. สามารถชักนำให้เนื้อเยื่อส่วนตาข้างเกิดโปรโตคอร์ัมมากที่สุด เมื่อนำโปรโตคอร์ัมมาเลี้ยงในอาหารสูตร Modified Murashige and Skoog (MMS) ที่ไม่มีการเติมฮอร์โมนแต่เพิ่มน้ำตาลทรายเป็น 20 ก./ล. โปรโตคอร์ัมมีการพัฒนาเป็นต้นเนื้อเยื่อขนาดเล็ก หลังเลี้ยงเป็นเวลา 8 สัปดาห์ และเมื่อย้ายเนื้อเยื่อไปเลี้ยงในอาหารสูตร Modified Murashige and Skoog (MMS) ที่เติมน้ำมะพร้าว 150 มล./ล. กล้วยหอมบด 100 ก./ล. มันฝรั่ง 50 ก./ล. ผงถ่าน 2 ก./ล. และน้ำตาลทราย 20 ก./ล. เป็นเวลา 3-4 เดือนจะได้ต้นเนื้อเยื่อที่มีความสมบูรณ์พร้อมออกอนุบาลได้

รหัสการทดลอง 01-15-49-01-01-02-01-49

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนเชิงทราย อ.เมือง จ.เชียงราย

^{2/} สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร